

मनोविकलांग व्यक्तीसाठी कार्य
करणाऱ्या अशासकीय संस्थांना
सहाय्य या योजनेकरीता निधी
वितरण. (लेखाशिर्ष २२३५२७२४)

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन जापन क्र.: न्यायप्र-२०१९/प्र.क्र.३४/दि.क.२
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक:- २२ नोव्हेंबर, २०२२.

संदर्भ :- १) दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.दि.क.आ/प्र-४-मति-
बंलस/सर्वो.न्याया/निधी /२०२२-२३/१०४८, दि.१३ एप्रिल, २०२२.
२) सचिव (सा.न्या.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. ११ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी
झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी
सादर केलेली बैठकीची टिप्पणी.

जापन :

आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना, मनोविकलांगासाठी
कार्य करणाऱ्या अशासकीय संस्थांना सहाय्य या योजनेतर्गत सन २०२२-२३ या वर्षातील
अर्थसंकल्पित निधीपैकी रु.९७.६८ लाख इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. याबाबतचे
विवरण खालीलप्रमाणे आहे.

(रुपये लाखात)			
अ.क्र.	योजनेचे नाव	अर्थसंकल्पित निधी रुपये	खर्च करण्यासाठी वितरीत करण्यात आलेला निधी
१	२	३	४
	मनोविकलांगासाठी कार्य करणाऱ्या अशासकीय संस्थांना सहाय्य ३१- सहाय्यक अनुदाने (वेतनेत्तर)	१०५९५.९२	९७.६८

२. मा. सर्वोच्च न्यायालयातील श्री. गौरव कुमार बंसल विरुद्ध दिनेश कुमार व इतर
प्रकरणी दाखल अवमान याचिका क्र.१६५३/२०१८ (मुळ सिव्हिल याचिका क्र.४१२/२०१६) या
प्रकरणातील दि.०६.०७.२०२१ रोजीचे आदेश व केंद्र शासनाच्या दि.२१.०७.२०२१ रोजीच्या
सुचनेच्या अनुषंगाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे शासन निर्णय दि.१४.१०.२०१९
अन्वये मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे अध्यक्षतेखाली गठीत समितीची दि.२३.०७.२०२१
रोजी बैठक घेण्यात आली. सदर बैठकीमध्ये मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांनी सदर
मानसिक आजारमुक्त व्यक्तींना भिक्षेकरी गृहे, वृद्धाश्रम इत्यादी ठिकाणाहून तातडीने अन्यत्र
स्वतंत्र ठिकाणी स्थलांतरीत करण्याबाबत मनोरुग्ण सेवेबाबत मनोरुग्ण सेवाक्षेत्रात आवश्यक
सेवा देणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांशी तातडीने संपर्क करून नियमानुसार संस्थांची निश्चिती करून
त्यापुढील तीन महिन्यात मानसिक आजारमुक्त व्यक्तींचे स्थलांतर करण्याची कार्यवाही पूर्ण
करण्यात यावी असे निर्देश दिलेले होते.

३. सदर प्रकरणी मा.अ.मु.स. (सा.न्या.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.१०.११.२०२१ व दि.१५.११.२०२१ रोजी पार पडलेल्या बैठकीत मानसिक आजारमुक्त व्यक्तींना भिक्षेकरी गृहे, वृद्धाश्रम इत्यादी ठिकाणाहून संस्थांलरीत करण्यासाठी १३ संस्थांमधून पात्र ०६ संस्थांनी दिलेल्या प्रति व्यक्तीच्या खर्चाबाबत मान्यता देण्यात आली होती. सदर ०६ संस्थांमध्ये १२८ मानसिक आजारमुक्त व्यक्तींचे स्थलांतरण दि.३०.११.२०२१ पुर्वी करण्यात आलेले आहे. त्यानुषंगाने खालील ०६ संस्थेमध्ये स्थलांतरीत केलेल्या व्यक्तींचे खर्चास अनुसरून प्रशासकिय मान्यता देण्यात येत आहे.

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	संस्थांचे नाव	खर्च करण्यासाठी वितरीत करण्यात आलेला निधी
१.	जागृती पब्लिक चॅरिटेबल ट्रस्ट, झगडे वस्ती, पुणे सोलापूर रोड, मांजरी फार्म, पुणे संचलित जागृती रिहॅबिलिटेशन सेंटर, प्लॉट-३७, सेंक्टर-५, तळोजा, फेज-१, पेटली, नवी मुंबई	३९.६
२	दि बनियन ६ वा मेन रोड, मोगापेयर, वेस्ट चेन्नई, तमिळनाडू संचलित दि बनियन होम अगेन प्रोजेक्ट ३३ ई, नवीन मुन्सीपल कॉनली, ४ माल्ले, रत्नागिरी	७.७
३	मानव विकास बहुउद्देशिय ग्रामिण सेवा संस्था, नागपूर, नित्यानंद डेरी जवळ, शॉप नं. २, पवाडे कॉम्प्लेक्स दत्तवाडी, नागपूर संचलित मानव विकास प्रशिक्षण व पुनर्वसन केंद्र, खापा, ता. नरखेड, जि.नागपूर	३.४३
४	जागृती पब्लिक चॅरिटेबल ट्रस्ट, झगडे वस्ती, पुणे सोलापूर रोड, मांजरी फार्म, पुणे संचलित जागृती रिहॅबिलिटेशन सेंटर, सर्वे नं.२९, झगडे वस्ती, मांजरी बु. ता. हवेली, जि. पुणे	११.८३
५	चैतन्य आर्य अर्जुन फाऊंडेशन, ज्ञानेश्वरी कॉम्प्लेक्स, लेप्रसी हॉस्पिटल जवळ, सर्वे नं.४१/६, येवलेवाडी, कोंढवा बु., पुणे-४११०४८	२७.११
६	किनारा वृद्ध व मतिमंद सेवा ट्रस्ट, पुणे संचलित किनारा वृद्ध व मतिमंद सेवा ट्रस्ट, अहिरवडे, कामशेत, पुणे.	८.०१
	एकुण (सत्याणव कोटी अडुसष्ट लाख)	९७.६८

४. सदर निधी खर्च करण्यासाठी आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून राहतील.

५. वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३ दि.०४ एप्रिल, २०२२ रोजीच्या अनुषंगाने नियंत्रण अधिकारी यांनी रु.९७.६८ लाख निधी खर्च करावा. सदर निधी खर्च झाल्यावर त्याबाबतची विवरण व उपयोगिता प्रमाणपत्र ३० एप्रिल, २०२३ पर्यंत सादर करण्यात यावे.

६. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्र.९२९/का. १४१३, दि.१४ सप्टेंबर, २०२२ व वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्र.८४०/व्यय-१४, दि. ३० सप्टेंबर, २०२२ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. ज्या संस्थांना निधी / अनुदान मंजूर आहे त्या व्यतिरिक्त इतर संस्थांनासाठी खर्च करता येणार नाही. वितरीत करण्यात आलेल्या निधीतून संस्थेच्या मुल्यांकनानंतर शिल्लक राहिलेल्या निधीबाबत शासनास तातडीने अवगत करावे. शासनाच्या मान्यतेशिवाय शिल्लक राहिलेला निधी इतर संस्थांना अदा करण्यात येवु नये. सबब याप्रकरणी होणारा रु.९७.६८ लाख इतका खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकून सन २०२२-२३ या वर्षात अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा:-

लेखाशिर्ष:-मागणी क्र.एन-३.

२२३५-सामाजिक सुरक्षा व कल्याण,

०२-समाज कल्याण,

००१ अपंगाचे कल्याण,

(०८) जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान अशासकीय संस्थांना सहायक अनुदान

(०८)(०५) मनोविकलांग व्यक्तीसाठी कार्य करणाऱ्या

अशासकीय संस्थांना सहाय्य (कार्यक्रम) (२२३५ २७२४)

३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)

८. सदर शासन झापन महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेले असून त्यांचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२२११२३१६३९३८४३२२ असा आहे. हे शासन झापन डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा. भा. गायकवाड)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१.आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

२.आयुक्त, समाज कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

३.प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई,

४.प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,

५.प्रधान महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई,

- ६.प्रधान महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
- ७.संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ८.सर्व प्रादेशिक उप आयुक्त, समाज कल्याण विभाग,
- ९.सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण,
- १०.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ११.जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे,
- १२.वित्त विभाग (व्यय-१४ / अर्थसंकल्प-३/७, अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई- ४००३२.
- १३.कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प/विधयो), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.